

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Die Quinta. De Perfecta Conversione Morum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

Die Quinta.

De perfecta Conversione Morum.

MEDITATIO XIII.

De renovatione interioris

hominis per passionum animi
mortificationem.

Vstodiens se sollicitus homo
omni horâ à peccatis, & vi-
tijs, id est, cogitationum, lin-
guæ, oculorum &c. vel vo-
luntatis propria; desideria
sua non delectetur implere; sed amputare
sestinet.

Text. Reg.
c. 7. gra. 1.
& 2.

Praludium. Imaginare tibi picto-
rum aliquem spongiâ pulverem, & ma-
culas obsoletas à verûsta quadam regia
effigie diluentem, illamque pulcherri-
mis coloribus renovantem. Ita juxta il-
lud Apost. Si is, qui foris est, noster homo
corrumpitur, is, qui intus est, renovetur de
die in diem.

2. Corin.
4. 16.

Punct. I. Confid. 1. Animam homi-
nis fuisse à Deo conditam ad creatricis
suae Essentiaë imaginem; sicut enim illa
est una simplicissima Essentia, & vita

Anima ho-
minis ma-
go Dei.

N in-

incommutabilis, sed triplex in Petri
 nis, quibus tribuitur potentia, sci-
 entia, bonitas: ita hanc, licet unam
 se, habere tamen quasi triplicem
 vegetativam communem cum pla-
 sensitivam cum animantibus, rati-
 onalem cum Angelis, ac tres potentias
 intellectum, memoriam, & voluntatem
 2. Eandem fuisse a Deo omnium
 limum, & supernaturalium donorum
 rietate, tanquam suam effigiem
 tam, ac immortalem. (Inquire
 bus specialibus donis te, sine
 tuis, Deus affecerit.)

Quantas, ô anima! tenent
 agere grates, quod sis ipse Deus in
 imagine, decorata similitudine
 sponsata fide, dotata spiritu, repleta
 sanguine, deputata cum Angelis,
 beatitudinis, particeps rationis.

Punct. II. Confid. Hujus autem
 pulchritudinem. 1. Per unicum
 tum mortale turpissime deformatum
 monstruosam pavonis, hirci, canis,
 ni, & aliarum bestiarum, prope
 te, & specie peccati, imò in
 mam diaboli speciem. Pro pudor!
 abominatio talis monstri! 2. Eandem
 malos & vitiosos habitus, concupis-
 ciones, passiones iræ, concupiscentias
 amoris, odij, &c. si rationi præ-

*S. Bern. l.
 medit. c. 2.*

Deformata
 per pecca-
 tum.

lex in Periantur, quasi indecorâ vetustate, fuli-
 antia, sanguine, & sordibus obscurari. (Scruta-
 ricet unire, an etiam comparatus sis aliquando
 plicem riper peccata bestijs, & qualibus &c.)

Quis non horreat, excretur, & de-
 testetur talis nobilissimâ, pulcherrimâ,
 & immortalis creaturâ, & reginâ tam
 subitam, voluntariam, & malitiosam
 deformitatem? ô dedecus! ex Ange-
 lica specie in porcum, in caprum mo-
 le-olentem, in buffonem &c. degene-
 rare?

Punct. III. Consid. Sicut statuarius ad
 humanam statuam ex trunco formandâ
 titur scalpellis, malleis, dolabrâ &c.
 Vel pictor, primò sordes abluit, aut
 crassiores abradit, & novam novis co-
 loribus efformat effigiem; ita oportere,
 animam peccatis deturpata lacrymis,
 & operibus pœnitentiâ prius ablu; de-
 in immoderatas, ac inveteratas passio-
 nes proprii iudicij in intellectu, super-
 bia, vanæ gloriæ, magnæ sui æstima-
 tionis; in voluntate autem proprii amo-
 ris, cupiditatum; in sensibus verò corpo-
 ris, quidquid hæret vitiosum, aut irre-
 religiosum in oculis, auribus, lingvâ &c.
 erro mortificationis abradi, abscindi,
 imputari. In quo ad particulare exa-
 men tuarum passionum, & consuetu-
 dinum, sive habituum descende; & num

Debet re-
 novari per
 mortificat.

aliquando serio eas mortificare stude-
ris.

Domine Deus, qui scrutaris
& corda, si mitto manum meam
num meum, ingemiscere cogor,
post tot vitæ, vel etiam professio-
meæ annos, post tot confessiones
proposita adhuc tot malarum præ-
nantium passionum leprâ infectum
traham; planè me pudet, & erubescit
veterem hominem nondum exaltis
actibus suis &c. imò sensibus cogitatio-
libus tam effrenem usque modum
sisse licentiam ac libertatem &c.

Veruntamen denuò juravi & cum
omni me horâ observare, & cum
à peccatis, & vitijs inveteratis
nibus animæ meæ potentijs, cogitatio-
nibus ac sensibus, tam internis,
externis, omniaque inordinata

luntatis desideria per novam &
ventem mortificationem
amputare &c.

***

DIGRESSIO IX.

*De Voto Conversionis Morum
per mortificationem inordinatorum ap-
petuum animi, & exteriorum sen-
sum Corporis.*

THEOPHOBVS.

(I.)

Difficillimas, scabrosas & pœnosas
Viæ Purgatiuæ semitas hoc qua-
driduo emensi estis, restat adhuc una
fatis spinosa & pungitiua, donec ad Ro-
sas virtutum in Illuminativâ propè Eliæ
Tabernaculum pertingamus. Exspolia-
tio veteris hominis (ô quantæ molis
opus!) morumque Conversio (ô quàm
acutis pungitiua spinis!) est aggredi-
enda: quæ *Conversio*, cum ex sua etymo-
logia sit *Cordis versio*, pro triplici sensu
sumitur, videlicet pro *Conversione menta-
li*. (Bern. Card. & Abb. Cassini in Spec. Mo-
nach. p. 1. c. 7.) per inordinatorum ap-
petuum, ac animi exorbitantium de-
sideriorum circa res mundanas, oppres-
sionem, aut correctionem. Pro *Verbali
in ore*, per linguæ refrenationem: &
pro *Exemplari in Opere*, per aliorum sen-
sum exteriorum mortificationem. De

Morum
conversio
quid sit.

N 3

quis

quibus nos in præfenti. Et primò
dem circa *Mentalem* cum amante
meo Philotheo discurrem; inde
cum Monophilo sermoceraturus.

Clerici be-
neficiorum
Ecclesiastic
appetentes.

II. Inter omnes, quibus diver
mani generis status afficiuntur, im
natos appetitus, ac desideria, præ
facerrimus Clericalis status eâ po
mum laborare cupiditate, qua
præcipitanter Sacerdotij officia amb
beneficia, non discutiendo, pro
mâ rei importantiâ, quid, quam
quo fine, quâ virium sufficienti
qualitatum suarum habilitate tam
am, ipsisque etiam Angelicis hæc
formidandam appetant provinciam

Prima cor.
quæstio de
summa red-
dituum.
Petr. Bles.
epist. n. 15.
S. Bern. ep.
ad Henr.
Senon.

Sed age Philothee, modernâ
cursus expertissime, dic, oblecto
nam ex causâ hodie inter Clericos
ma sit quæstio, de summâ reddituum
vel alterius beneficii? aut quo ex fin
ritur passim in Clero, ab omni ætate
dine à doctis pariter & indoctis ad Em
sticis Curas & præbendarum digni

PHILOTH. Credo equidem
tales Candidati pensantes proventus
summam ex unâ, & onerum officio
nexorum gravitatem ex alterâ parte
vidè deliberent, an tanto ponder

endo vel redditus, vel ipsimet Competitores sint pares?

THEOPH. Prudenter factum.

Idiotæ, ignavi se intrudentes in curas animar.
S. Hier. ep. 4. ad Rufic.

At quid si sæpenumerò etiam in gravissimas Curas quoquomodo se intrudent idiotæ, ignari, ignavi, vecordes, cupientes esse Magistri ad docendum, priusquam fuerint Discipuli habiles ad discendum; his maximè temporibus, quo juniores Clerici sacram tunicam induti, studijs se abdicant, otia & evagationes sectantur, & fortè sæpius libellos fabulosos, luforios, aut amatorios manibus terunt, quàm Divinæ Scripturæ, Evangeliorum & Canonum Codices?

III. PHLOTH. De doctis & mul-

Intentio bona aspirandi ad tales curas.
Conc. Tol. 4. cap. 25.

tâ scientiâ instructis loquor, non de idiotis & ineptis: illi enim affectant promoveri, ut alios instruant & adificent tam fidei scientiâ, quàm operum disciplinâ.

THEOPH. Sancta plenè intentio.

Doctrinæ conveniat vira.
S. Isido. l. 3. sent. c. 37.

At quid juvat bene docere & instante scientiâ arroganter & malè vivere? quod valdè metuo, ne multoties fiat, ut more cereorum Parochi lucem alijs doctrinæ præstent, se verò in malis sive consumant & extinguant: Bene docendo instruitur quidem populus, quomodo debeat bene vivere, at bene docendo & malè viven-

Auct. op. imperf. in Matth. ho. 43.

do instruitur Deus, quomodo talem Deum
rem debeat condemnare.

Officium
Parochi,

PHILOTH. Quamplures alim-
bè & laudabiliter viventes aspirant
beneficia curata, ut curam gerant
tis animarum, aberrantes quarant
culas, devias reducant, morbidas san-
famelicis pascant, & periclitantes an-
ribus luporum tueantur. An non
summæ laudis, & meriti ingentis?

Parochi ne-
gligentes.

THEO H. Divinum opus
lorum præconio dignum; cælesti
præmiandum. Sed quid si vel talem
dilecti paulatim incrassati, impingunt
& dilatati incipiant recalcitrare,
rata officia sine curâ negligere,
toris animarum ministerium in tur-
divitiarum quæstum vertere? non
sed boves, non Christum sed filios
sed commoda temporalia, carnaliter
cebras, quærere (utinam non &
chum & individuum ejus sociam
rem sectari) multasque suarum
cularum non reducendo, sed seductis
venundatas Orco victimas litare?
pro cautelâ & animi tremore dico
qui stat, videat, ne cadat.

S. Bern.
epist. 89.

Canonici
officium.

IV. PHILOTH. Propter
ti animarum Curas ambire formidant
ad simplices, vel Canonicales præ-
das aspirant, ut oneribus, periculis

risque aliorum soluti, Deo fideliter ser-
vire, soli suæ salutis invigilare, Sanctorum
Angelorum consortio & ministerio psal-
lendo, & sacrificando fungi valeant.
Ab his crediderim, alienam esse omnem
inordinatam in prensandis ex ejusmodi
sine præbendis cupiditatem.

THEOPH. Divinè judicas; & Inconstan-
tia in bono
ego tales, quotquot sunt, non homines,
sed Angelos dixerò terrestres, & lau-
do: veruntamen in hoc laudo, si qui
vel à pristino pietatis fervore declinan-
tes per invisum Deo otium & socordi-
am, ex terrestribus Angelis degene-
rarent in homines animales aut ter-
renos, In hoc non laudo, si qui siti-
rent & biberent mortiferas voluptates, qui-
bus pars Calicis, Dominus est; si qui per
nimitiam mundanorum & Laicorum fa-
miliaritatem conversarentur in trivijs,
tonstrinis, aut popinis *in medio populi*
polluta labia habentis suam Angelico-Sa-
cerdotalem auctoritatem prostituendo. Isa. c. 6. 5.
Laicis ni-
mis fami-
liares,
Demum minimè in hoc laudo, si qui
reperirentur, quoscunque inter Eccle-
siasticos, non nisi aqualiculo suo curan-
do & saginando intenti, vel cursim per-
actis Ecclesiæ ac obligationis suæ mu-
neribus, totum reliquum tempus com-
burentes, in vagando & excurrando
ad locios, collegas, confabulatores, col-

Otiosè ve-
gantes.

collusores & combibones. De quibus illud vetus adagium: *Manè psalterium, meridie convivium, vespere tripudium, nocte pudium.* Tales, si qui forent, præ omnibus conversionis remedio, ac totali cordis & morum versione indigerent. Quod timent, veloces & horrent æternæ maledictionis pœnas incursum.

Sensualis
libertas &
vitæ Regu-
laris laxi-
tas.

Scherlog.
no. 3.

Rigor vitæ
Religiøsæ.

V. Ad MONOPHILVM meum revertor, quem ante omnia votis meis desiderarem, ut innatam illam humanæ naturæ nimis inolitam facili ac sensualis libertatis & laxitatis cupiditatem, in annis sui Tyrocinii professionis emissionem, ita funditus excisum iret, ne postea repullulans nem veræ Religionis ac Religiositatem suffocaret. Nimiâ enim prædicationis experienciâ compertum est, quam nocivus exitialis ac pestifer hominibus religioso laxitatis ejusmodi pruritus.

MONPH. At gravis est ardua Religionis restrictio & humanis sensibus iniqua, non posse aeris libertate gaudere nunquam domo pedem efferre, aut certè nisi ex Præsulis arbitrio; non contempnere sæculi voluptates, non interesse publicis præcipue, non dulcibus amicorum, aut ecclesiarum conversationibus. Conditio nimis dura, aerem non habere nisi ad spirandum, terram non nisi ad seipsum

intumulandum, imò sole non frui, nisi quantum sufficit ad discernendum diem à nocte. Videtur ergo arcus non nimis intendendus, ne rumpatur, vires non atterendæ & enervandæ, sed relaxandæ, ac genio, licentijs, & libertati quandòque uberiùs indulgendum, præsertim in juventute, dum vegetior sanguis ebullit; veniet tempus, quo lubebit esse Lycurgos, & Catones.

Appetitus laxitatis in juvenibus.

VI. THEOPH. Perbellè agis libertinorum Advocatum, cum alioqui te sciam, omnis in Religioso laxitatis esse osorem. Sit ergo Religioso concessa arbitrij sui ac vitæ libertas; ecquid hæc erit, nisi piscem ex aquâ extrahere, ut moriatur; plenis carbasis è portu evahi in altitudinem maris, ut præsentissimum naufragium sequatur? Quid erit nisi libertas effrenis hinnuli, ut quà datâ portâ ruendo præcipitetur; vel libertas febribus æstuanti concessa, ut ad gustum suum aquam, aut vinum bibendo mortem hauriat? Memineris Noënum Patriarcham ex Arcâ præservatrice, columbam emisisse & corvum, illam autem ne suum candorem foris contaminaret, postliminiò in Arcam rediisse; corvum verò patrono suo ingratum, putidæ libertatis amatorem, cadaverum carnibus allectum, fœdisque illis ille-

Damnosa Regularibus libertas.

Columba & corvus ex arcâ dimissi.

S. Ambros.
ad virg.
deu. c. 2.

illecebris inescatum emanasse. Noe comparavit Monasteria S. Ambrosius, in quâ omnes professi à fluxibus & communi diluvio salvi evadunt. Emittit Prælatus aliquem benemeritum, & disciplinæ Religiosæ amatorum, pro quadam administratione extra claustrum nobium obeundâ. Et ecce columbarum studiofam, solitudinis zelosam, exactæ regularum & assuetæ disciplinæ observatricem, omnem mundi libertatis saporem fastidientem, dumque in mundo aspernantem, petit alium eodem ex fine; & hunc invenit super libertate suâ crocitantem, omnem paulatim Monasticæ vitæ regimen & exercitia fastidientem ac negligentem, licentijs, dispensationibus, gationibus, lautioribus cibus, detrahebat tiori massico, mollioribus plumis, tractiori somno, inhiantem, & ad plenam satietatem fruentem, detrahit à suæ professionis, morumque reversionis Voto extra sui Monasterii claustra, solutus foret & penitus exilium proinde, & omnibus etiam intra claustra immoderatas, ac Religiosis indignas licentias, dispensationes libertates & laxitates ambientibus non raro ab invitis Superioribus

Sunt Religiosorum symbola.

Laxitas quorundam.

torquentibus quid aliud Monophile
(ni serio convertantur) imminebit,
quam infelicissima mors; & projectio
ligatis manibus & pedibus in tenebras
exteriores.

VII. Horrendū & omnibus Religiosis
ad tales licentiores vitæ laxitates pruri-
entibus metuendum exemplū reperitur
in vita S. Elphegi de Ordine S. P. Be-
nedicti; & pariter Cantuariensis Ar-
chiepiscopi, qui, cum vidisset in uberrimā
legete plurimorum bonorum Re-
ligiosorum sui Cœnobij, etiam non mo-
dica succrescere lolia fratrum, exoticam
quandam per cibos furtivos, aut abs-
que licentia emptos, vel procuratos, per
haustus extraordinarios, conventicula
& garrulitates clandestinas &c. frequen-
ter salubri eos exhortatione corripuit,
ut quid Voto conversionis motum
adstricti, mores Religiosos in dissolu-
tos perverterent? si os, inquiebat vir
sanctus, quod mentitur, occidit ani-
mam, quanto magis occidet habitus,
Monachum mentiens sub moribus mun-
danis & profanis. Quare aut desinant
apparere & simulare, quod per vitam
esse nolunt; aut sint in facto, quod ha-
bitu simulant se esse.

VIII. Hæ tam paternæ correptiones
apud prædictos licentiosos jam indu-
ratos

S. Elphegus
Abb corripit
laxitatis
amatores.

Subfanna-
tur à disco-
lis.

Auctor la-
xitatis à da-
monib. ab-
ripitur.

ratos, uno præsertim magis dilco-
coriphæum & libertatis assertorem age-
te, non nisi crabrones in caput op-
Præfulis irritare, suscitare murmurati-
nes, irrisiones & subsannationes:
non impunè, pro dolor: subitanè
quidem morte extinctus Auctor, cu-
horrendo ejulatu, ab accurrente Ab-
te visus est à tartareis Æthiopicis,
nitit serpentibus flagellari, laniari,
cerpi, & abripi. Illius cadavere
quam ampliùs apparente, factòque
Abbate cæteris recensito, omnes p-
cere, trepidare, & complices in
em prosterni, culpas suas fateri,
cum lacrymis pœnitentias emendan-
ni proficuas subire. Talem sortitur
tastrophem, irreligiosa, sensualis lib-
tatis affectio, & malefana Voti conse-
sionis morum violatio.

IX. MONOPH. Terribilem
sum! cui non absimilem in Actis Be-
Bernardi Abbatis Tironiensis legent-
jam extunc proposui, ut, qui me-
dum ejuravi, nunquam deinceps in-
danas libertates in Monasterium, aut
res meos reducam.

THEOPH. Expediamus etiam
alias conversiones, verbalem in ore,
exemplarem in sensibus, & quidem in-
solummodò ocularem, seu oculorum

brevitatis, majorisque præ aliorum sensuum custodia necessitatis gratiâ. Prima itaque *verbalis in ore* sita est in observatione silentij Monastici, quoad Religiosos, & recto moderamine linguæ, quoad cæteros omnes: de quo agens Sanctissimus Pater Benedictus, non solum verba scurrilia vetuit, sed illa æternâ clausurâ in omnibus locis damnando, voluit non unius diei, sed æternitate temporis apponere mensuram, nec uno in loco, sed in omnibus mirabilem dare clausuram; uti exponit Bernardus Cardinalis, & Abbas. Imò, quod plus est, tantam oris custodiam adhibendam esse, vir Sanctus præcepit, ut etiam de bonis & sanctis ad ædificationem eloquijs propter taciturnitatis gravitatem interdum taceri, ac etiam perfectis discipulis raram loquendi licentiam concedi debere mandaverit. Vnde passim in Regulis jubebat: (*cum mors & vita sit in manibus linguæ*) prohibere linguam suam à malo: os à malo, & pravo eloquio custodire: multum loqui non amare: verba vana, aut risui apta non loqui: ad tale eloquium discipulum os aperire, non permittere: taciturnitatem habendo usque ad interrogationem non loqui: cum loquendum, leniter, & sine risu, humiliter cum gravitate, vel pauca verba, & non nisi rationalia loqui. De reliquo omnitem-

Custodia linguæ à S. Bened. commendata.

Bern. Cardinalis loc. cit.

Reg. c. 6.

In prolo. Regul. c. 4. Reg. Instr. 52. 53. 54.

cap. 6.

c. 7. gr. 11.

cap. 42.

tem-

tempore silentio debere studere Monachum

Mala lin-
guar.

Iacob. c. 3.
v. 6.

Eccles. c.
28. 25.

Iac. 1. 27.

S. Paul. E-
remita si-
lentij stu-
diosus.

Paulus
Ægypt. Ps.
38 1.

Lex silentij
apud vete-
res rigorosa.

B. Suso ar-
ctus silentij
Custos.

Quid clarius? quid possit man-
exactius? & non immeritò; siquis
lingua cum sit universitas iniquitatum
torumque officina malorum, ut
potius infernus, quam illa, certè
putat Religiosum, aut probum Sacerdotem
esse, non refrenans linguam suam, sed
cor suum, hujus vana est Religio, & con-
tita probitas. Vnde operæ pretium
cère veteres quondam Ascetæ, plurimorum
annorum labores, & curas impen-
dendo, ut qui suo nutu leones, &
pardos, ac lupos cicurant, etiam
loquacitatem compescere possent.
qui undequingenta annis studium
soli versiculo practicè discendo
custodiam vias meas, ut non delinquam
lingua mea. Alij Religiosissimi Patres
silentij observantiam, post vora
præcipua lege tanto cum rigore
runt, ut, qui illud per paucissima
verba, ac vix intelligibili voce
prævaricatus fuisset, proclamata
pitulo culpâ, detractisque à dorso
bus prostratus in terram acri disci-
vapularer.

X. Vbi modò tales Sanctissimi
nobitæ? Vbi Susones Dominicans
per internam pacem silentium
annos, nunquam nisi semel com-

Patribus in navi, ad mensam infringen-
do. Vbi Andreae Corsini Carmelirani,
ob linguæ, & reliquorum sensuum accu-
ratam custodiam muti, surdi & cæci cog-
nomina gloriosa sortiti. Vbi Humberti
Benedictini, in quibus nullus, tamen si cu-
riosissimus observator, vel unicus ver-
buli otiosi loquacitatem animadvertit.
Prodeat etiam piissimus ille juvenis Frä-
ter Rudolphus cognomento *Tacens*,
qui sexdecim continuos annos cum nul-
lo hominum locutus; orto in monaste-
rio suo gravi incendio omnia depascen-
te, post desperatam quamcunque ex-
tinguendi industriam, mutæ linguæ
vinculum his verbis exolvit: *Stes ignis in
hac hora: divinoque miraculo assuetæ
taciturnitatis meritum approbante Deo,
savientem ignem compescuit. Potuit
ergo tam longo tempore prædictus uj-
venis Rudolphus; potuere præfati Reli-
giosi, alijque innumeri suis linguis fre-
num ponere; imò potuit S. Benno Epis-
copus & Abbas coaxantibus ranis, &
Franciscus de Fabriano Ord. Min. gar-
rientibus hirundinibus; & orationem eo-
rum disturbantibus silentium sub obe-
dientia imperare, ut mox tacerent, non
possint Beatissimi Benedicti, aliorum-
que Sanctissimorum Fundatorum Regu-
la, prohibitis saltem temporibus &
lo-*

Polland.
ad 25. Jan.
nuar. in
Vit. n. 32.
Sic Andr.
Corsin. Car-
melit. mu-
tus cogno-
minatus.
Poll. ad 30.
Jan. n. 23.
Sic Humi-
bertus.
Rudolphus
Tacens no-
minatus in-
cecidium
verbò ex-
tinguit.

S. Benno
ranis silen-
tium impo-
nit.
Francisc. de
Fabria. hi-
rundines ta-
cendo obe-
diunt.
Polland.
22. Apr.
n. 39.

locis quorundam Religiosorum
 à vaniloquijs & garrulitatibus
 O tempora! ô calamitas!

XI. Sed ut etiam ad nonnullos
 de sui oris incurios & inconsideratos
 Clericos, aut Sacerdotes stylium
 veritatem, non possit illa forma
 Christi sententia *de omni verbo*
 superius expensa illorum male-
 tas, effrenes ac licentiosas lingua
 tantum compescere, ut aliquando
 tuant, eadem in scandalosa, &
 ingemiscens loquor, in perniciosa
 turpiloquia resolvere: sequere in
 & honestis convivijis, confessio-
 aut conventibus, quâ inconditis
 ribus, quâ eructatis ex turgente
 cho altissimis cachinnis, quâ cen-
 vialibus fabrorum proverbijis, &
 tatis complementum, pro Alphabeta
 mega constituere? O mi bone!
 ricus es, quid tibi cum fratribus
 si Sacerdos es, quid tibi cum
 bus, quas vocas, vexationibus
 terræ es, ecquid tibi cum laicis
 bus? Per Deum immortalem
 gitabunt de te ita garriente
 nisi quodd ex abundantia cordis
 um loquatur? quid inter sese
 sitabunt, nisi (quod magni Ant
 bat. apophtegma fuit) nolite

Clerici tur-
 piloqui.

Scurriles.

S. Antonij
 dictum
 contra tales

vel Clerici istius, cor non habet januam,
quicumque vult, irrat in stabulum, & sol-
vit asinum. Hæc satis ad correctionem,
sicubi opus fuerit.

XII. Nunc ad tertiam morum Con-
versionis speciem, quæ est Exemplaris
in Opere, assiduæ scilicet mortificatio-
nis sensuum (maximè) oculorum, pro-
cedamus. Et quidem ad illos ubivis lo-
corum debite coercendos ita S. Bened.
Regulæ monent: *Duodecimus humilitatis* Regul. c.
gradus est, si non solum corde Monachus, 7. gr. 12.
sed etiam corpore, humilitatem se videntibus
semper indicet &c. vel ubicunque sedens,
ambulans, vel stans &c. sit defixis in ter-
ram aspectibus. Quod admirando suo
moderaminis oculorum exemplo, om-
ni posteritati pro documento reliquit
Alphonsus Rodericus è Societ. Iesu. Is Alphon.
quadraginta annorum spatio Ianitorem Rodriq. ar-
agens, nunquam in alicujus fœminæ ocu- ctus ocu-
lor. Custos.
laturum oculos fixit, ut illam de facie
nosset. Contigit, ut cujusdam Patris
comes, per urbem Majoricam deam-
bulans, indeliberato naturæ impetu,
sublatis in altum oculis, mulierem de
fenestra prospicientem conspexisset;
unde quantumvis derepentè oculis aver-
sis pœnitens de subreptitio errore se-
verè in se animadvertisset, ipsi tamen à
Beatissima Virgine defectus iste in vi-
sio.

O 1

sio.

Arguitur à
B. Virg. de
fortuito a-
spectu fœ-
minæ.

sione nocturna hisce verbis im-
 ratus est: Quando incedis per viam
 magis oculos attollas; quam sit necesse
 videndum, ubi pedes figas. Ad neutrum
 convertas oculos, nec caput attollas,
 hodie fecisti, quando vidisti mulierem.
 verba dignissima! ut non in palpe-
 rantum exterioribus cujuscunque
 ronis, & Professi, sed in intimis
 que pupillis oculorum inscribantur.

XII. Inscriptis hanc legem
 stō continentissimus Hugo Abba-
 niacensis, qui refertur per spatium
 annorum sui Episcopatus admini-
 unam solam mulierem ita aspectu
 eam de facie nosset, si occurreret.
 mile fœdus cum oculis suis pepigi-
 primæva innocentia vir Seraphi-
 monte Granario, qui, licet adeo ab-
 ni impurâ cogitatione, motuque
 li in carne immunis esset, ut nullus
 quam pudicitia hostem sentiret,
 tamen unquam mulieris vultum
 batur. Satius & sanctius hunc Ser-
 cum Patrem imitatus fuisset
 Capucinatorum Ordinis confors
 lippus, qui immodicæ curiositate
 ciendi quandam virginem speciosa
 dulgens, ad omnes portarum Mon-
 rij ac templi januas & rimas accur-
 ut ejusdem visu potiretur, loco potocy

Hugo Clu-
 niac mirus
 oculor. Cu-
 stos.

Polland. in
 Vit. ad 1.
 Apr. n. 15.

Sic Seraphi-
 nus Ord.
 Minor, S.
 Francisci
 Capucin.

Bover. ad
 ann. 1604.
 n. 37.

Curiositas
 oculor. pu-
 nita.

formosæ vidit terribili dæmonis specie. Vidit, exhorruit, intremuit, dolensque pœnituit.

XIII. Cum duobus raris & admirandis oculorum custodiæ exemplis

hanc Digressionem absolvo. Innocentio II. Pontifice Max. Monasterium Clavallense sub S. Bernardo Abbate, cum

multa Episcoporum catervâ visitante, ista narrantur. *Flebant Episcopi, flebat ipse summus Pontifex; mirabantur Congregationis illius gravitatem, quòd in tam solemni gaudio oculi omnium humi defixi*

usquam vagabundâ curiositate circumferrentur, sed circumplosis palpebris ipsi neminem viderent, & ab omnibus viderentur. Alterum de Conventualibus ad

S. Gallum Benedictino-Helvetæ Congregationis Primatibus factum quoddam aureo dignum caractere, in hæc verba scriptum legitur. Otto Magnus Imp. in-

visens aliquando cum Brunone Archiepiscopo Coloniensi ad idem Archisterrium, mox in Chorum se contulit; cuius in medio, Fratribus hinc inde ad latera ordinatè consistentibus, oculos in omnes circumversans, ut probaret, si etiamnum illa, quam ante noverat, disciplina vigeret, datâ operâ baculum è dextra in terrâ labi permisit. Quo quantumcyûs à Canone Duce, & Genero suo

Bzov. ad annum 1131.

Monachi S. Bernardi oculor. continentissimi.

Otto Imp. probat custodiam oculor. in Monachis.

accurrente sublato ac restituto: Et
 inquebat Cæsar, disciplinam horum
 tu forsitan auditu nôsti; baculum mibi
 dare sivi, nulliusque illorum caput, an-
 los ad hoc motos vidi: dic ergo Aia
 mea, & filio versuriam, quam feci. O
 lia hæc sæcula! quàm felicia, quam
 rea; & utinam à modernis mor-
 non tantopere, apud nonnullos
 æquo oculis suis indulgentes, vagi
 incautos, aliena! Totis ergo vitis
 medullis exopto vobis, dilectis

Adhortatio
 ad custodi-
 am oculor.

oculos in quavis occasione simplici-
 ritate claros, modestiâ humiles, in
 ficatione demissos, semperque ve-
 vel soli cælo intentos: aut si curio-
 se libet, in rugosas ac lippientes
 las (certa continentia remedia

Poland in
 Vir. 23.
 Apr. n. 27.

os, prout apud Fr. Ægidium S.
 cisci socium, alius quidam Frater
 riabatur, se licet aspiciendo fecerit
 se sequentem in viâ, omnis tamen
 tationis expertem fuisse, interre-
 causam de nullâ habitâ tentatione
 spondit, eò quòd fuerit vetula va-
 formis. Præclara (scilicet) va-
 ria! ab ipso etiam B. Ægidio

seriò redarguta.

***

MEDITATIO XIV.

De eadem morum conversione, per
sensuum exteriorum, maximè Oculo-
rum, Aurium, & Linguae custo-
diam.

Faciamus, quod ait Propheta: *custodiam* Text. Reg.
*vias meas, ut non delinquam in lingua c. 6.
mea: posui ori meo custodiam: obmutui, &
*humiliatus sum, & silui à bonis.**

Prælud. Imaginare tibi Christum Marc. 6. 7.
multis caremonijs resanantem energu- Matth.
meni linguam, aures, oculos, à dæmone 12. 22.
obsessos.

Punct. 1. Confid. 1. Ad perfectam ima- Linguae
ginis Dei reformationem, etiam spe- mortifica-
ctare sensuum exteriorum mortificatio- tio.
nem. **2.** Præ omnibus autem linguam
peccatoris à diabolo quasi possessam,
reddi in Dei laude, gratiarum actione,
confessione, &c. mutam. **3.** E contra
verò in verba otiosa, nugacia, scurri-
lia, contentiosa, murmuratoria, detra-
ctoria &c. resolutam. (Fiat hîc exa-
men particulare super proprios linguæ
defectus.)

Ingenuè ex conscientia mea fateri
cogor, me in loquendi libertate habe-

Ecli. 28.

re linguam nimis velocem, incondi-
ratam, & promptam contra Superi-
res, Confratres, & Proximos: sed
bis meis faciam stateram, & firmo
ori meo rectos, ut considerare
sim deinceps omnes loquendi circums-
stantias, temporis, loci, personarum

Prov. 18.

&c. Mors enim, & vita in manu linguę

**Aurium ob-
turatio ad
bonum.**

Punct. II. Confid. 1. Etiam autem
dæmone obsessas teneri, ne percipiant
divinas inspirationes, conscientiam
morsus, mandata Dei, & Superiorum
aperiri è contra sibilum serpentis, suspi-
rationibus, murmurationibus, detractionibus,
novitatibus, rebus secularibus
impertinentibus, curiosis &c.

Oculi claudis.

culos claudi, ad videndos proprios
defectus, peccata, inconstantiam
aperiri autem ad cernendas festucas
alienas, res curiosas, vanas, vagas
decentes, & periculosas &c. In quo
sus examen particulare instituat
modo? quando? ubi? quoties?

Sed quid erit tandem tecum,
ga, & incircumspecta peccatrix
si sensus tuos Deo concludis;
bulo, carni, mundo, quibus dicitur
renunciasti, reseras? nescis, quod
intret, & sæpissimè intrarit in te
fenestras? Reformare igitur in non
te sensuum; & disce disciplinam

Punct. III. Confid. Ad hanc reformatio-
 nē observanda esse eadem, quæ Christus
 adhibuit in resanatione illius muti, sur-
 di, & cæci. Nam 1. ingemuit. 2. Ad
 Patrem oravit. 3. Lingvam salivâ re-
 spergit. 4. Digitum auribus, & oculis
 admovit. 5. Dæmonem expulit impe-
 rio suo, hominiquē omnem usum mem-
 brorum illorum restituit perfectē. Ita
 de tot vitijs & defectibus sensuum 1. Do-
 lendum. 2. Auxilium Dei implorandum.
 3. Linguam sapientiæ, & discretionis
 moderamine tanquam salivâ respergen-
 dam. 4. Aures timore Dei, oculos mor-
 tificatione, ceu digito comprimendos.
 5. Omnia vana, mundana, carnalia, &
 diabolica expellenda: sic tandem ritē
 sanabuntur &c.

Ah unam! tam beata fias, o ani-
 ma mea! tam pacata & tranquilla;
 tamque perfecta, ut non offendas in
 verbo, sed discas *os tuum à malo, &*
prava eloquio custodire. Aures tuas sepi-
 re spinis, ne audiant sermonem nequam:
 & defixis in terram aspectibus avertere
 oculos, ne videant vanitatem.

Verè, Domine, dixi: custodiam
 vias meas, ut non ampliùs toties delin-
 quam in lingua mea. Verè, verè dixi:
 nunc cœpi. Sed tu pone, quæso, in omni
 loco, & tempore debitæ circumspectio-
 nis

Sensuum
 omnium
 reformatio

Reg. c. 4.
 Instr. 52.
 Eccli. loco
 cit.

Proposita
 & vota cir-
 ca custodi-
 am sensus
 um.

nis cautelam, & ostium circumstante
labijs meis; & ego, ut à malis verbis
propter pœnam peccati possim cedere
etiam à bonis eloquijs interdum, pro-
pter taciturnitatem, silere itudebo.

CONSIDERATIO I. A.
T E M E R I D I A N A.

*De inordinatis Passionum
actionibus mortifican-
dis.*

Genf. l. 1. 2. **H**omo, qui necdum in se perfectus
6. 7. n. 1. 2. est, citò tentatur, & vincitur à
parvis, & vilibus. Infirmus spiritu, &
dammodò carnalis difficulter potest se à
renis desiderijs abstrahere. Resistendo
passionibus invenitur vera pax cordis,
1b. c. 11. autem serviendo eis. Si tantum in istis
4. prioribus observantijs profectum Religio-
nimus, citò habebit finem devotio nostra
ad radicem ponamus securim, ut passio-
passionibus pacificam mentem possideat.
1b. c. 17. 2. Nam alioquin *Habitus*, & *Tonsura*
cum confert: sed mutatio morum. & cum
mortificatio passionum verum faciat
Religiosum & Sacerdo-
rem.

CONSID. II.

De pernicioso superflua confabulationis vitio.

Quare tam libenter loquimur, & invicem Gers. l. 1. c. 10. 1.
 confabulamur? cum tamen rarò sine la-
 sione conscientiae ad silentium redimus? Ideo
 tam libenter loquimur, quia per mutuas lo-
 cutiones invicem consolari quærimus; & cor
 diversis cogitationibus fatigatum optamus re-
 levare. Sed pro dolor! sepe inaniter, & fru-
 stra. Nam hæc exterior consolatio interioris,
 & divinæ consolationis non modicum detri-
 mentum est. Quoties enim inter homines sui, 1b. c. 20.
 minor homo redij. Hoc sæpius experimur, 2.
 quando diu confabulamur.

CONSID. III.

De Amore, & fructu silentij,
ac solitudinis.

IN silentio, & quiete proficit anima devo- 1b. n. 6.
 ta, ut Conditori suo tantò familiarior fiat,
 quantò longius ab omni seculari tumultu de-
 git. Nemo securè loquitur, nisi qui libenter
 tacet. Si autem loqui licet, & expe- c. 10. 2.
 dit, quæ edificabilia sunt, lo-
 quere.

CON-

CONSID. IV.

De refrenanda Oculorum
ga curiositate.

- Idem l. 2.** **F**ili, ad istud diligenter attendere debetis
g. 38. r. 2. in omni loco, & apparentia exteriorum
 Dominus (sensuum, &) actionum tuarum
 & rector, non servus. Nec oculo carnalium
l. 7. 20. 7. res visa, vel audita. Quid vis videre,
 non licet habere? Trahunt desideria
 litatis ad spatiandum (curiositatis ad
 gandum) sed quid nisi gravitatem
n. 8. entia, & cordis dispersionem reportat
 cuncta videres presentia, quid esset, nisi
n. 6. vana? Dimitte vana vanis. Laudabile
 homini Religioso, raro foras exire, fugere
 deri, nolle etiam homines videre.

DIGRESSIO X.

De voto stabilitatis, seu firmitatis
 perseverantia in bono, contra
 tepiditatem.

THEOPHOBUS.

(I.)

- Reg. 6. 38.** **Q**uamvis S. Patriarcha Benedictus
 ubi inter Religionis vota, pro
 sionem Stabilitatis ponit, litteraliter

stabilitate loci loquatur, quam alibi vocat, esse Officinam instrumentorum bonorum operum, de illa tamen in hîc

Ib. c. 41

vobiscum nunc agam, quatenus importat perseverantiam in bono, & excludit defectionem à fervore operis Dei, per supervenientem Vitæ Tepiditatem, morum perversioni, & sensuum libertati cognatam. Istius porrò perniciosissimæ tepiditatis amicos, à concepto ali-

Tepidorum censura.

quando fervore deficientes Latiensis Abbas Blossius sequenti censurâ perstringit:

Sunt adhuc alij divino obsequio mancipati, qui tamen nec infideles, nec fideles servi Dei dicendi sunt, sed ignava diaboli mancipia, quis eos jure appellârit. Qui scilicet habitu, Ordine, & officio Ecclesiastici, & Religiosi apparent, sæcularium dissolutionibus abdicati, cæterùm quâdam mentis pigritiâ, sive segnitie affectu, conceptos devotionis spiritus relaxant, ac interiora sua prorsus negligentes, labijs quidem, & externis functionibus se Deum honorare simulant, sed eorum longè est ab ipso: in quodam tepiditatis profundo demersi, vix quidquam de propria salute cogitant; tales hodie, quales heri, tales in claustris, quales in sæculo, tales in Sacerdotio, quales olim in gymnasio, tales in senio, quales in juvenia, nempe luridi, immundis,

In spec. Monach. Dacrya, Abb. apud Ludov. Bloss.

di, tepidi, socordes, vagi, incompofiti,
timore, sine reverentia. Hæc ille.

II. In iftorum fimilem, aut fim-

S. Bern.
ferm. 1. de
institut.
Monach.

Sunt Pardis
fimiles.

S. Th. 2.
2. q. 184.
a. 5.
Regulares
tenentur
tendere ad
perfectio-
nem.

congruit ille mellificæ apis aculeus
culo nuncium remisisti, sed professione, de-
tu tuo indigna committis, in Angelicæ
dignitatis ordinem transisti, sed veteri-
minis negligentis vacando, Pardorum
bus assimilaris, quorum setæ, nec ex ter-
bæ, nec ex toto nigra; sed cum sint ali-
lium colorum mixture variegatæ, et
punctæ, neq; in albis numerantur, et
nigris. Ista Lactifluus Doctor; ceterus
Angelicus, inquirens, an Religiosus
statu perfectionis, ita resolvit, et
tamen se perfectos esse minime
teantur, in statu tamen perfectionis
neri, eò quòd perpetuam obligationem
ad ea, quæ perfectionis sunt, tenent,
cum solemnitate contraxerint; et
consequenter subdit, illos mendaces
mulatores, fictosque Religiosos esse
ab intentione perfectionis animam
vocârint. Gravis sanè in Religio-
pidos, ac formidolosa censura,
tamen observatu dignissima, & in-
saria illa alterius mellifici Ecclesiasti-
ris ad Sacerdotes male-suadâ opor-
temetiplos fallentes, & credentes
perfectionem solis Religiosos &
stralibus competere, non itiduc-

omnibus in sæculo Sacerdotibus : ita enim ad ipsos sermocinatur : *Audite me* Sic etiam sacerdotes sæculares. s. Amb. lib. de dignit. Sacer.
serps Levitica, germen Sacerdotale, pro-
pago sanctificata, Duces, & Rectores gre-
gis Christi: nihil est in hoc sæculo excellen-
tias Sacerdotibus, si, quod sumus, actione
potius, quàm nomine demonstramus, ut no-
men congruat actioni, actio respondeat no-
mini: ne sit nomen inane, & crimen immā-
ne: ne sit honor sublimis, & vita deformis;
ne sit deifica professio, & illicita actio. E qui-
bus verbis inferitur, tam grave & irre-
fragabile esse Sacerdotum ad perfectio-
nem debitum, quantum est, & quàm
infallibile eorundem, etiam supra Reli-
gionis statum (ut sic præcisè) sublimius
dignitatis fastigium. Vnde quilibet Sa- Hesych. in c. 6. Levit.
cerdos iuge, & continuum debet esse perfe-
ctionis holocaustum. Alioquin tantundem Tepidi in- crepantur.
in illos, ac in Religiosos negligentes
illud fulmen quadrabit: quòd sit promif- Bernar. Cardin. in Spec. Monach. p. 2. c. 2.
for largus, redditor avarus, mendax manife-
stus, divisor pessimus; Deo enim sua dedisse
videtur, se verò diabolo; & quia Spiritui
Sancto mentitur, mortem meretur æternam.
 III. Quàdam vice S. Bernardus vi-
 sus est sibi audire voces illas Luciferi
 inter Superos adhuc existentis : *in cælum* Isaia. 14.
conscendam, super astra Dei exaltabo solium
meum; Sedebo in monte Testamenti. Ex quo
 iustà indignatione commotus ita in su-
 per-

*Daniel. 7.
20.*

*Sedere &
non servire
cupiunt.*

perbia, & nequitia spiritum invel-
pit: ô imprudens! ô impudens! mil-
millium ministrant ei, & decies mil-
centena millia assistunt ei, sine fine
centia Sanctus, Sanctus, Sanctus
Sedebis? Omnes sunt administ-
Spiritus, Cherubim stabant, & non
debant, & tu solus Sedebis?
hæc tua præsumptio! qualis inter-
Dei Ministros negligentia, & in-
prorsus vecordia? Eadem omnino
reptione dignissimus esse videtur.
quis Sacerdotium, aut Monasticum
fessus, tot inter famulantium De-
mina mente, & spiritu à ferventi-
rum opetum exercitio torpescit.
enim impropere, & redargui
tissimè, & verissimè potest: tot in-
stibus Hierarchijs Angelorum my-
nunquam cessant à divina laude,
Sanctorum utriusque sexûs, & in-
centena millia triumphantis, ac mi-
tis Ecclesiæ; tot in sæculo infinitis
candi occasionibus expositi comp-
Lajci, atque fideles, die noctuque
in perpetuo servitutis Dei proci-
hominum milliones conantur in
de virtute in vitutem, de profectu
profectum, semper timentes in sin-
minimis Deum offendere, & tu
Sedebis?

*S. Anselm.
ep. 6: ad
monach.
Cister.*

Adhortatio
contra te-
pidos.

IV. Considera bene operandi occa-
sionem, quâ potiris, proficiendi obliga-
tionem, quâ teneris, proborum exem-
pla, quæ stimularis, Sanctorum socie-
tatem, ad quam aspiras, ne malus in
contubernio bonorum inveniâre, sicut
diabolus quondam inter agmina Ange-
lorum. Recogita, quæso, loci sanctita-
tem, quam calcas, fundatorum inten-
tiones, quas agnoscis, legata pia, census,
ac redditus, quos percipis, Reliquias Ti-
tularium Sanctorum, quas in altaribus
prostantes colis; & erubescere, si imita-
ri pigeat, quod celebrare delectat. Re-
volve, Sacerdos, Ecclesiæ Annales, &
Martyrologia, recolle Religiose sanctis-
simi tui Ordinis monumenta, ac memo-
ria in mortuis omnium virtutum exem-
pla, quot stimulos fervoris, quot San-
ctorum nomina, encomia, prodigia?
Suspice cælum, & numera Sanctos An-
gelis familiares, aut pares, Deiparæ de-
votione insignes, ejusdem favoribus il-
lustres, omni miraculorum gloriâ eximi-
os Tvmatargos; mortuorum in vitam
resuscitatores, locorû, urbium, provin-
ciarum, & quarumcunque necessitatum
communes Patronos; invictissimos hæ-
resum debellatores, regnorum, ac gen-
tium Apostolos, Martyrum denique in-
nume-

Sanctorum
Antecessorum
fervor.

P

nume-

*Trith. l. 1.
de viris il-
lustr. c. 6.*

*Proponitur
imitandus.
Climac.
gradu 1.*

numerabiles candidatos exercitibus
profectò non alio vivendi modo ad
tam pervenisse sanctitatis consummationem
nem nosse debes, nisi quia (ut Trithemius
mij verba adducam) magna in eis
bat devotio, arsit in eorum mentibus
plina zelus commendandus, qui illi
quam sinebat esse remissos, subdebant
regulæ, obedienciæ normam suscepimus
camino paupertatis, & adversitatum
fide firmi, spe robusti, gemina
fulgidi, zelosi, maturi, atque docti
mente puri, devotione præcipui, omni
virtutum honestate decori: Vobis qui
fragilitate naturæ similes, ac moribus
cæterùm solo perfectionis conatu
sunt solidi, constantes, & immutabiles
V. Quòd si igitur potuere istam
istam vim sibi inferre, teporem ex-
re, ignem igni, calorem calori,
um studio, desiderium desiderio
vitæ exitum, metamque semper
re, & augere; tu non possis, aut
desperes? Imò (quod deplorandum
nunquam velis, aut vix unquam
ris? sed complicatis quasi manibus
brachijs, vel pedibus, genibusque
pra se invicem decussatis, in pigritate
terno sedere tantum cum Luciferis
sumas? Non metuis, omnes obprobria
quam tuos accusatores, & judicium

Velut inertem, vecordem, indignum, & degenerem filium, aut fratrem reprobaturos? vel te in sancta Religione, & Apostolico statu factum quasi profelytum, meræ tepiditatis vitio futurum aliquando duplò filium gehennæ? Si cui ista non intimas ossium medullas penetrant, sed adhuc, velut obducto obfinationis callo, rigescit, actum cum illo, conclamatum jam esse, vehementer pertimescendum est.

Tepidorum
grave an-
imæ peri-
culum.
Matth:
23. 15.

VI. Porrò prænominatus Trithemius assignat octo consecrati Deo hominis, sed merè in suis functionibus tepidi prædominantes inordinationes. *Prima* committitur in Deū: ex ipsius servitutis incuria, divini operis negligentia, vanâ mentis ad creaturas, atq; sensibilia oblectamenta evagatione. *Secunda* in regulas suas, ac statuta: facili illorum transgressione, humilitatis contemptu, minimorum neglectu, libertatis affectatione, licentiarum ambitione, concessionum & dispensationum abusu, correctionis impatientia, & fugâ disciplinæ. *Tertia* erga Superiores: amoris filialis amissione, actionum simulatione, murmurationis frequentia, intolerantia pœnæ, contumacia vitæ. *Quarta* inordinatio se extendit ad confratres, & æqualis ministerij consortes, qui enim sibi malus,

Octo deor-
dinationes
Tepidi.

cui, obsecro, bonus erit? idque dicitur
 litudine morum, exempli pravitate,
 conversationis seductione, probitate
 risione, atque despectu, irrogatione,
 tumeliarum, alieni defectus inque
 ne, & cavillatione, fraternae que
 ritatis invidentiâ, vel simulatione.
 ta reflectitur ad se ipsum: propri-
 cij, ac voluntatis amore, levitate
 dis, morum dissolutione, risu
 ne, jocosum scurrilitatibus, inepti-
 ani lætitiâ, stultâ boni jactantia
 rum defensione, & præsumptione
 excusandi. *Sexta* est in ordine
 Monasterij, & proventus Ecclesie
 cos, per luridam in Monacho
 tractationem, temerariam dilige-
 nem, ac debitæ custodiæ negligenti-
 in Clerico autem, vel per nimiam
 scandalosam avaritiam, intentum
 corradendi studium, quo totus oc-
 tur, Deo, & animabus neglectum
 è contra per prodigalitatem, super-
 tatem, bonorumque Ecclesiasticorum
 inutilem dissipationem. *Septima*
 bitam sæculi renunciationem: in
 enim internæ dulcedinis experientia
 na quærit solatia, vel cum laicis
 rentibus, cognatis, aut notis,
 cibo & potu, somno, jocis, omnium
 exemptionibus, oculorum hec-

Gradatim
 vergit ad
 nunam.

effreni concupiscentia carnis; donec per Octavam, & externam inordinationem (quæ perfectæ morum conversioni contraria est, ac pœnitentiæ tollit stabilitatem, utinam tandem non etiam loci, ac Fidei) prolabatur istiusmodi in cæcitatem mentis, peccati complacentiam, & recidivam: post hæc in consuetudinem pravam, inde in timoris Dei oblivionem, emendationis dilationem, ac abyssum improbitatis; de pavimento in sterquilinum, de folio in cloacam, de cælo in canum, de clauastro in sæculum, de professione, vel Ecclesiâ in apostasiam, æternamque animæ perditionem. Ita assumente uno solo solius Tepiditatis diabolo septem alios nequiores se, in domum vacantem, & ab incepto fervore vacuum intrando, per universitatem vitiorum sunt talis hominis novissima peiora prioribus.

S. Bern.
Serm. 63.
in Cantic.

Fit domici-
lium om-
nium vitio-
rum.
Matth. 12.
à v. 43.

S. Casar.
hom. 35.

VII. Hinc S. Cæsarius hæc ait, sine dubio patiuntur Clerici, Monachi, virgines, superbi, inobedientes, tepidi. Cum enim in primordijs conversionis suæ, relicta sæculi conversatione, ad militiam sanctæ institutionis animo ferventi confugerint, per gratiam Dei evacuatur omnibus malis, postea verò dum per negligentiam ac desidiam non apponunt studium, ut repleantur spiriualibus bonis; vitia, quæ discesserant, invenientia eos

P 3 vacuos

vacuos, cum multiplici remeantia
compellunt eos redire ad vomitum suum,
fiunt novissima eorum pejora prioribus.
pertus est hoc suo proprio gravi
damno & infamiâ juvenis ille (de

Massenius
fol. 368.
Juvenis So-
cietatem
Iesu dese-
rens.

A. R. P. Massenius in suo libro de
citate Vitæ humanæ) venerandæ So-
cietatis IESU alumnus, qui eadem im-
bè desertâ, ad impiam aliorum
ens, mox velut à septem vitiorum
monibus occupatus, eò nequitiarum
lapsus est, ut in manus sæcularis
stratus, & inde pro flagitijs suis ac-
tale, & infame supplicium à car-
ductus, utinam non ferò nimis
erit, culpam omnem suæ perditionis
publicâ confessione referendo in
glectum minimorum, vitæ societatis
defectionem à primo fervore, libe-
tis ambitum, & detestandæ tepiditatis
in Religione invalescentiam, quâ
in talem cordis & corporis
stasiam; scelera, vincula, carceres
que ad furcam incurrerit.

Sui suspen-
dij causam
tribuit tepi-
ditati.

VIII. Veruntamen particularia
taxat, folique tepido Religioso
dentia mala sunt ista: longè
magis, & quidem sanguineis lacrimis
deploranda, quæ integris Episcopis
Collegiatis & Parochialibus Ecclesiis
integris quoque Monasteijs ac Or-

bus per solam Tepiditatem originaliter
inveſta ſunt excidia: (iuxta S. Anſelmi
in ſuperiore Digreſſione Septima num. 11.

allatam præmonitionem ſeu vaticinium)

Ex quo enim permiſſæ ſunt in flo-
rentiſſimas illas vineas parvulæ vulpes
irrepere, impunè graſſari, & cunicu-

los agere; cœperunt paulatim regula-

rum ſepeu diſſolvere, bonæ diſciplinæ

maceriam laxare, ſubruere, diſſipare;

donec tandem, invaleſcentibus vitijs

proprietas, luxûs, faſtûs, levitatum

ac libertatum carnis, vinea tota, Eccleſia

tota, totûmque contaminatum, depa-

ſtum, & exterminatum eſt Monaste-

rium.

MONOPH. Sed quænam ſunt

iſtæ parvæ vulpeculæ tam furtivæ irre-

pententes, tam impunè demolientes,

tam pernicioſè deſtruentes?

THEOPH. Præter ſuperiûs jam de-

monſtratas, videlicet neglectum mini-

morum, affectum ad libertates, abu-

ſum licentiarum, incuriam ſenſuum, la-

xitatem; ſequentes pariter recenſet Ab-

bas Trithemius: Scientiarum defectum,

& craſſam ignorantiam; ſacræ lectio-

nis, & debitæ correctionis omiſſionem;

diſciplinæ relaxationem, atque multi-

plexes diſpenſationes; proprietatis uſum;

ſuperfluitatis immoderatam cupidinem;

Tepiditas
& mini-
morû ne-
glectus
ſunt ruina
communis

Aliæ cauſæ
ruinarum
Monaste-
riorum.

*Trith. in
l. decla-
mat. or. 5.
de 12. ex-
cidys. re-
gul ob-
serv.*

*S. Bern.
serm. 6. in
Ascens.
Dom.*

*Tepiditatis
remedium
sunt annua
exercitia.*

*Lud. Blo-
sius fervens
exercitio-
rum S. Ig-
nati) cultor*

divitiarum, victusque abundantiam;
ternæ renovationis incuriam; ve-
lium, leviumque culparum com-
tum; orationis, & Sacramentorum
ministrationis, ac usûs negligentia
& hanc omnium istorum origi-
quam S. Bernardus appellat perni-
sam, periculosam, miseriam, & dicitur
& INFERNO PROXIMA
VMBRAM MORTIS, TEPE-
TATEM.

IX. Vnde omnes, quotquot sunt
losi Visitatores, Provinciales ac Superi-
res tantarum cladum memores, ac
maximè remedia accuratissimo
intendunt, nimirum ut inprimis
sonæ sive, Ecclesiasticæ, sive Religio-
sæ sibi commissæ & subditæ, moribus
inducantur, persuadeantur, & ad
ad annuas interni spiritûs recollec-
& renovationes per exercitia spiritûs
ad excutiendam deterrimam & in-
nabilem tepiditatem, ex humana in-
stantiâ infirmitate quasi inadvertens
irrepentem; & illicò, sumptis vix
perniciosissimè invalescentem: hoc
tem pœnè solo & unico remedio
pulsandam, In quo Religiosos in
vini spiritûs laude celebratissimos
dovicus Blosius S. Patri Ignatio fan-
rissimus, ejusque Societatis Jesu

pium apud Belgas introducendæ enixissimus promotor mirifico præluxit exemplo, dum, ut (qui Sanctus est, sanctificetur adhuc) subito ad novos novæ provinciæ colonos exercitiorum faciendorum causâ advolavit, & renovatus ipse in spiritu, publicæ dein & communi reformationi strenuam operam navavit.

X. Et pro altero, prædicti Visitatores & Superiores ad exemplum tot sanctissimorum suorum Pontificum & Pastorum; aut Ordinis fundatorum, ac Reformatorum summâ cum sollicitudine insistunt annuis & fructuosis visitationibus obeundis, suorum subditorum defectibus emendandis, corrigendis excessibus, inflammandis ad solidam pietatem animis &c. In quibus de Regulari statu insigniter efferbuit S. Odo Abbas Cluniaci, ac suo tempore cujuscunque salutari consilij promptuarium, totiusque Christianitatis sacrum Ærarium appellatus, per Germaniam, Galliam, Italiam, Hispaniam, aliasque remotissimas orbis plagas tam indefessus Reformatore, ut demum à tot laboribus superstes, supra bina Cœnobiorum milia unus, & solus dirigeret; apparente ipsi & jubente Sanctissimo Patriarchâ BENEDICTO, ut obsequentes, & dis-

Polland.
in Vit. 7.
Janu. n.
59.
Apoc. 22.

S. Odo
Abb. Clu-
niaci miri-
ficus Re-
formator.

disciplinæ capaces alumnos favoribus refractarios autem, & discolors gratiæ cælesti prosequeretur. Sed firmissimum est, ut unus superior tot Monasteria regat, & uti quondam fuit, quinque Monachorum millia, quorum nimirum Religiosi omnes ex teo motum moventur, tanquam scintilla arundineto discurrentes, solo ad exhortationis igniculo; at quia & tepidi non moventur ab igne naturalis fervoris (quo ex propria gratia carent) intus latente, nec reguntur, hinc pro uno compelluntur vix quandoque decem Superiores regere possunt.

XI. Porro in Ecclesiasticâ Hierarchiâ suo nitore restituendâ præ omnibus excelluit stupendas Reformationis SS. Concilij Tridentini leges intencendâ Zelotes Carolus Borromæus, cum talem præscripsisset Dei Minister continuandi fervoris regulam: *Alti- cerdotes perpetuum animi quendam ardorem erga divina, zelumque gloriæ Dei, & salutis animarum, tanquam ignem sacrarum actiones necessarium: id ipsum formationis opus absolutissimis manibus complevit. Quò enim sex illa provincialia ab ipso celebrata Concilia undecim Diocesana Synodi colliguntur*

Ex constitut. S. Caroli. reg. 2.

S. Carolus monet Clerum fervoris & zeli.

runt? quàm ut obscuratum domus Dei ^{Reforma-}
 decorem, quàm ut collapsam prorsus ^{tor indefef-}
 Ecclesiasticorum, ac Regularium disci- ^{lus,}
 plinam redintegraret. Quid existimas,
 hunc novæ Legis Phineem promovisse,
 ut tot nobilissima seminaria, collegia,
 & cœnobia pro Itala, Germana, Helve-
 tica, Rhætica, & Valesiana juventute,
 nullum profundendis opibus finem im-
 ponendo, intra sui Archiepiscopatus ter-
 minos condiderit? extra verò non du-
 bitarint tantus hic orbis Atlas per nivosa,
 & inaccessa Rhætorum, & Helvetorum ^{In Helvetos}
 juga reptare magis, quàm itinerari, sar- ^{beneficus,}
 cinas suas proprijs humeris per devias, &
 avias montium salebras gestare, hære-
 sum peste infectis medullitus condolo-
 re, solidare nutantes, instruere simpli-
 ces, & quò æternùm istarum regionum
 incolis consuleret, tam insigne Collegij
 Helvetici, sic dicam, Areopagum eri-
 gere, è quo totidem successivè adver- ^{Eph. 6.}
 sus principes, & potestates tenebrarum ha- ^{12.}
 rum invictissimi prodirent athletæ, quot ^{Collegium}
 olim ex equo Trojano pugiles; per quo- ^{Helveti-}
 rum doctrinam sanam laudabili conversatio- ^{cum ab ip-}
 ni conjunctam secundissimo eventu disceretur, ^{so institu-}
 & doceretur probitas, convellerentur hæreses, ^{Ernestus}
 propagaretur fides, Ecclesiasticæ disciplina ^{Cholinus}
 rigor, ac fervor vigeret, & animarum lu- ^{in ejus vi-}
 crum per amplissimas regiones usque ex ipsis ^{ta. 6. 9.}
 fini-

finibus Germaniæ colligeretur? Num
 Carolina soboles (Alumnos quondam
 illius, reliquorum passim Sacerdotum
 antesignanos compello) tanti
 exemplo deesse patiemi, quin id
 quod pro totius ipse Ecclesiæ, &
 triæ vestræ reformatione immortalitatis
 riâ gessit, vos pro impigri fervoris
 stauratione (proscripâ, damnatâ,
 anathematizatâ omni tepiditate) p
 stetis? Absit tanti momenti omni
 vestra vocatione, & genio: zelus
 ti Antistitis vos omnes socios quos
 collegas ambit, rivales exoptat, ut
 modò superstes in se non est, sup
 tur in vobis reaccendendi divini ar
 negotium. Bonus enim, & utilis est
 zelus in sacerdote, ne negligens, ac
 sit in suo munere.

S. Ambr.
 serm. 18.
 in Pf 118.

XII. Denique non minus laude
 liter faciunt etiamnum hodie Reverendissimi
 dissimi Visitationum, Provinciarum, Congregationumve
 Antesignani, ac Praedecessores, imò quotquot in oppidis, & in
 Clero præ eminent Decani, qui præsertim
 rum Sanctorum fervidi æmulatores
 accuratissimam minimorum curam
 munere suo, omnes nervos intendentes
 quâ visitationibus, quâ saluberrimis
 stitutis ad florentissimam vitæ regulam
 & Ecclesiasticæ normam suorum

vel reformare, vel conservare irremif-
 sis itineribus, atque laboribus satagunt,
 ut uberrimos laborum, & fructuum
 manipulos reportantes cum mellifluo
 Abbate exultare possint, & de suis glo-
 riari, ejusdem verbis: *Quanta audivimus*
 & cognovimus ea, & Fratres nostri annun-
 ciant nobis, quemadmodum recalulistis igne
 Dei, convaluistis de infirmitate, resloruistis
 in novitate sancta: digitus Dei est iste, sub-
 tiliter operans, suaviter renovans, salubri-
 ter mutans, non quidem **DE MALIS BO-
 NOS, SED DE BONIS FACIENS**
MELIORES: quis dabit, ut vadam, &
 videam visionem hanc magnam? nec enim
 minus mira, minusve jucunda ista promotio
 est, quam illa mutatio, nisi quod multo faci-
 lius reperias, multos seculares converti ad
 bonum, quam unum quempiam in Religiosis
 negligentem transire ad melius. Est autem
 necessarium ad cautelam defectui proximam,
**MEDIOCRITATEM TRAN-
 SCENDERE, ET DECLINARE TE-
 POREM, QUI DEO VOMITUM**
PROVOCAT. Ita ille.

XIII. Quapropter Charissimi om-
 nem deinceps irrepentē animo tepidita-
 tē frequentissimis propositis reaccendi-
 te; cogitate sapius, quales fueritis primo
 die, quando vel existis de seculo, & re-
 cepti fuistis in claustrō, vel primitias sa-
 cras

Visitatio-
 num & re-
 formatio-
 num fru-
 ctus.

S. Bern.
 epist. 95.
 ad Ri-
 chard.
 Abb. Fon-
 tan. & so-
 cios.

Adhortatio
 ad fervo-
 rem.

ras celebrando in partem sortis Sancti
 adsciti, quam puri, ardentis, quam
 bonis propositis largi, prompti, &
 humiles, ac devoti, & liberales, qui
 ad omnia parva diligentes, attentius
 cogitare, quod status vestri profectus
 altissima sit, caelos transeat, pariter
 gelis, & Angelicæ similis puritati: igitur
 diligentiam procurate, fervorem
 per in sinu vividum quendam, et
 etiamque fervorem, quia rari
 quod, & eximium facinus ex
 dimanatum antecellit sexcentis vulgari-
 bus minutis ac tepidis.

S. Ignat.
 Lojola in
 Epist. ad
 Lusitan.

Occupatio-
 nes exter-
 nae non
 minuunt il-
 lum.

B. Virgo
 apparet S.
 Hermannol
 uti vetula.

Propter re-
 missionem
 à fervore.

XIV. Et ne vestras forenses, &
 conomicas, aut alias committas occu-
 pationes in defectionis vestrae à ter-
 operum Dei excusationem adducant
 metuite illam, quam Hermannol Prae-
 stratenfi alias purissimae Virgini Ma-
 desponsato, eadem sanctissima Dom-
 dedit reprehensionem; nempe cum
 sacrae supellectilis commissam sibi
 studiam à solito suarum devotionis
 fervore ac penso remitteret, & aliquo-
 do ipsam beatissimam in forma defor-
 vetulae sibi apparentem horreret, inter-
 ganti causam talis rugosi vultus, sic illi
 spondit: *Talis appareo tibi, qualis in
 tuo sum: ubi enim est ille fervor juvenis*

& exercitia, quæ Me tibi, & te mihi juvenem Polland. in Vit. 7. Apr. p. 24.
 reddiderunt? nolo, ut per occupationes à meo
 servitio remittas, & te excuses. Quà monitio-
 ne correptus, omnem ille fervorem re-
 stauravit. Charissimi mei, si occupationes
 tam sacræ, tam necessariæ non admissæ
 sunt in excusationem defectionis à bene
 coeptis, quæ ratione Superis placebunt
 voluntariæ omissiones, & otiositates?
 quibus aliquoties se fallunt seniores,
 dierum, annorumque numeros compu- Anni tepidè transacti non sunt computandi.
 tando, quibus in Monasterio, vel Sacer-
 dotio vixerunt, non curantes quo
 fervore, profectu, vel fructu: in quos re-
 di.

Et illud Senecæ replices: Nil turpius, quàm Senec. l. 1. de tran-
 grandis natu, qui nullum aliud habet ar- quill. vi-
 gumentum, se diu (in Sacerdotio, vel Reli- ta.
 gione) vixisse, nisi dies & annos, talis enim
 non diu vixisse, sed diu fuisse censendus est.

MEDITATIO XV.

De eiusdem perniciosissimæ Tepiditatis reformatione.

Quoniam Otiositas inimica est anima Text. Re-
 &c. ante omnia deputentur &c. qui gula. c. 48.
 circumeant Monasterium, &c. & videant,
 ne forte inveniat Frater acediosus, qui va-
 ces

cet otio, aut fabulis, & non est inter-
ctio, & non solum sibi est inutilis, sed
am alios extollit.

Matth.
13. 25.

Tepiditatis
mala pub-
lica.

Praeludium. Imaginare; quod
deas, hominibus claro die sterentem
diabolum in agro optimis seminibus
to superfeminare zizania.

Punct. I. Confid. I. Tepiditatem
ligioso, & non minus in Ecclesiasticis
summè propudiosam; quia reddunt
illam 1. erga Deum veluti Patrem
gratissimus, ad accepta tot speciebus
neficia, in amore debito inconstans
laudibus negligens, in servitio, & in
suo infidelis. 2. Erga Religionem
Ecclesiam, ceu Matrem suam, &
illum in susceptione, & studiis
pit, in Novitiatu, ac Ordinatione
in utero gestavit, in Professione
promotione ad beneficium peperit,
vitæ decursu nutrit, vestit, tolerat,
vat, extollit, summè iniquus, & de-
dator. 3. Erga comunitatem, & de
sibi commissas inutilis tanquam
infructuosa, quæ omnem terræ pro-
dinem ad se attrahit sine fructu,
de etiam nocivus, scandalosus, &
rumque infectivus, sicut aqua
nunquam mota, sed computrescit
& foetens.

O Anima mea, si talis es, contem-
 misce ad illud æternæ Veritatis horri-
 bile maledictionis fulmen: Nunquam ex Matths
 te fructus nascatur: succidatur, & in ig- 21. 196
 nem mittatur.

Punct. II. *Consid.* Eandem tepiditatem Eius dam-
 esse summè damnosam. 1. Quia sicut fa- na.
 vas sine melle, murus absque tempera- S. Bonav.
 mento, & cibus sine condimento, ita l. 2. de pro-
 vita Religiosa, vel sacerdotalis sine stu- fect. v. 6 p.
 dio internæ devotionis, atque fervoris.
 2. Talis hominis opera bona deficiunt,
 profectus impeditur, actus heroici lan-
 guent, merita diminuuntur, gratiæ di-
 vine fontes obstruuntur. 3. Illius bre- S. Bern.
 vis & rara est compunctio, animalis co- serm. 6. de
 gitatio, lurida conversatio, obedien- Ascens.
 tia sine devotione, sermo sine circum-
 spectione, oratio sine cordis intentio-
 ne, vita sine ædificatione.

Et quanta est hæc, ô Deus! mise-
 ria, & stultitia, orare, vigilare, jeju-
 nare, dies, noctesque ferre muneris sui
 pondus, & æstum, & tamen invito,
 subtristi, languenti, nauseabundo, &
 pigro spiritu? Putabis, quòd sis multo- Apoc. 17.
 rum bonorum operum dives, & locu-
 ples, & nullius egeas, & nescis, quòd
 taliter in fine vitæ eris miser, & mise-
 rabilis, & pauper, & cæcus; & nudus;
 Q igitur

ib. v. 18. igitur suadeo tibi emere aurum ignitum
batum, ut locuples fias.

Punct. III. Confid. 1. Quemcunque
pidum adeo esse Deo abominabilem
sicut cibus nullo sale, & aromate
Deo sum- tus stomacho nauseam creat, & tu
me odiosa. tum, ita esse tepidum, & opera
in ore DEI, unde dicit; *Vtinam*

Apoc. 3. 15. *esses, vel calidus, sed quia tepidus*
capiam te evomere ex ore meo. 2. *ut*

Dion. di Deo invisum, ut despiciat in
Cart. l. de sequio indevotum, ac negligenter
reform. cut impium detestetur, & maledi
can. 1e. dicente Scripturâ: Maledictus, qui
rem. 48. opus Dei negligenter.

Quale pro dolor iudicium?
ergo in futuro maledictionis sen
exspectabit Trepidum, si hîc jam
mitur, & maledicitur? audi, pige
Apoc. 2. dicem increpantem: *Habeo adversus*
quia charitatem tuam primam (Nobilitatis
& Ordinis tui fervorem) reliquisti.
mor esto, unde excideris, & age primum
am &c.

Et cum torpor, inertia, omni
inimica sit animæ, & omnium
rum fecunda parens, fac, ut nunc
inveniaris acediosus, aut nugis &
bulis vacans, & tempus inutiliter
sumens, ne sis religioni, & Ec
tuæ inutilis fungus, & solum

ac redditus pingves consumere natus.
Alias venio tibi cito, & movebo candelabrum
tuum de loco suo: portionemque tuam
cum hypocritis in pœnæ aeternitate con-
stituam; nisi pœnitentiam seriam ege-
ris, & maturam.

Apoc. loci
cit.

CONSIDERATIO I. PO-
MERIDIANA.

De Fervore Veterum SS. PP. &

Religiosorum.

Intuere Sanctorum Patrum vivida exem-
pla, in quibus vera perfectio resulsit, &
religio: O quantus fervor omnium Religio-
sorum in principio suæ sanctæ institutionis fu-
it! ô quanta devotio orationis! quanta emu-
latio virtutis! quàm magna disciplina viguit!
quanta reverentia; & obedientia sub regula
Magistri effloruit! Testantur adhuc vesti-
gia derelicta; quod verè viri sancti, & per-
fecti fuerunt. Vinam etiam in te penitus non
dormitet profectus virtutum, qui multa sæ-
pius exempla vidisti devotorum.

Genf. l. 2.
c. 18.
n. 1.
n. 3.
n. 6.

CONSID. II.

De magno defectu à no- vitio
fervore.

Fervor, & profectus noster quotidie de-
beret crescere; sed modò è contrario sen-
timus

Ex eod. l.
c. 11.
n. 3.

Qz

timus, ut meliores, & puriores in in-
 versionis nos fuisse inveniamus, quam
 Ib. c. 18. 5. multos annos professionis. O tepor, & im-
 gentia statûs nostri, quòd tam citò decli-
 mus à pristino fervore! Quid fiet de nobis
 hic in fine, qui tepescimus tam mane?
 n. 6. opus esset, quòd adhuc iterum institueretur
 tanquam boni Novitiij ad mores optimos

C O N S I D. III.

Ib. c. 22. 7. De Bonis propositis, & spiritu
 voris, assidue renovandis.

L. 1. c. 11. 2. Ideo frigidi, & tepidi remanemus,
 ad quotidianum profectum non accendimus.
 Secundum propositum nostrum, cursum
 Ib. c. 19. 2. profectûs nostri: & multa diligentia
 bene proficere volenti. Quòd si fortiter
 ponens sepe deficit, quid ille, qui rari-
 minùs fixè aliquid proponit. Igitur
 renovare debemus propositum, &
 fervorem nos excitare.

FINIS VIÆ PURGATIVÆ

